

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

یکشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ • ۱۳ ذی‌القعدة ۱۴۴۶ • ۱۱ می ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۰۶ • ۱۶ صفحه اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۰۹ • اذان صبح فردا ۳:۲۵ • طلوع آفتاب ۵:۰۲

عملیات برداشت کندم در ۷۵۴ هزار هکتار از مزارع استان خوزستان آغاز شده که از این میزان ۵۲۵ هزار هکتار به کشت کندم آبی و ۲۱۹ هزار هکتار به کشت دیم اختصاص یافته است. خوزستان یکی از قطب‌های اصلی کشاورزی ایران محسوب می‌شود و بنابر اعلام سازمان جهاد کشاورزی، امسال حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن کندم از مزارع استان برداشت خواهد شد. عکس: علی معرف، ایرنا

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
aparat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

تأثیر فرونشست زمین وزلزله‌های ادامه‌دار بر زندگی و کشاورزی مردم

مهدی زارع

بخش از سامانه گسله هنوز در دسترس نیست؛ چراکه هنوز زلزله مهمی که برای آن سازوکار ژرفی محاسبه شود، روی این گسل در دهه‌های اخیر رخ نداده است، روند فوج گونه رخداد زمین‌لرزه در راستای سیستم گسله درونه احتمالاً ویژگی چنین سامانه‌ای است.

از سوی دیگر، فرونشست زمین کن مسئله محیط‌زیستی مهم در دهه‌های اخیر در همین منطقه از جمله تربت حیدریه، کاشمر، بردسکن و خواف است. این پدیده در درجه اول ناشی از استخراج بیش از حد آب‌های زیرزمینی برای مصارف کشاورزی، صنعتی و خانگی است که با خشک سالی‌های طولانی‌مدت و سوم‌مدیریت منابع آب تشدید می‌شود. بخش کشاورزی به‌شدت به آب‌های زیرزمینی وابسته است که منجر به تخلیه سفره‌های آب زیرزمینی می‌شود. چاه‌های غیرقانونی و پمپاژ کنترل‌نشده، این مشکل را تشدید می‌کند.

کاهش بارندگی و تغییرات اقلیمی نیز تغذیه طبیعی آب‌های زیرزمینی را کاهش داده است. در دامنه‌های شمال کاشمر وجود رسوبات آبرفتی قابل تراکم، آنها را در هنگام استخراج آب، مستعد فرونشست می‌کند. کاهش جریان رودخانه‌ها وابستگی به آب‌های زیرزمینی را افزایش داده است. این پدیده در سال‌های اخیر موجب ترک‌خوردگی در ساختمان‌ها، جاده‌ها و زیرساخت‌ها، خسارت به زمین‌های کشاورزی (کاهش بهره‌وری به دلیل فرونشست زمین)، افزایش خطر وقوع فروچاله‌ها و از دست دادن دائمی ظرفیت ذخیره آبخوان (فشردگی لایه‌های زیرزمینی برگشت‌ناپذیر است) شده است.

نرخ فرونشست گزارش شده در این پهنه در تربت حیدریه و کاشمر فرونشست تا ۲۰ سانتی‌متر در سال براساس داده‌های ماهواره‌ای مانند Sentinel-۱ و بردسکنی و خواف سالانه ۱۰ تا ۱۵ سانتی‌متر فرونشست قابل گزارش است. مناطق با بالاترین میزان فرونشست در نزدیک زمین‌های کشاورزی و مناطق چاه‌های حفرشده متراکم قرار دارد و فرونشست تجمعی (بیش از ۱۰ سال) برخی از مناطق تربت حیدریه از سال ۱۳۹۰ به بیش از دو متر فرونشست رسیده است. در همین منطقه افت سطح آب زیرزمینی منطقه به مترمکعب در سال تربت حیدریه ۱.۵ تا ۲.۵ (۴۰ درصد کاهش ذخیره از سال ۱۳۸۰) در کاشمر ۱۰ تا ۲۰ در بردسکن ۰.۸ تا ۱.۵ و در خواف ۱.۲ تا ۲۰ مترمکعب در سال می‌رسد. کل افت آب‌های زیرزمینی

گزارش‌خوانی

زمان نمایش فیلم‌های ایرانی در کن مشخص شد

می‌شوند و دومین نمایش این فیلم نیز روز ۲۴ می (سوم خرداد) در ساعت ۱۲ ظهر برنامه‌ریزی شده است. «زن و بچه» که یکی از ۲۲ فیلم رقابت‌کننده در بخش مسابقه اصلی جشنواره کن است، به عنوان یک درام خانوادگی معاصر با موضوع انتقام و بخشش توصیف شده است، بریزا ایزدیار (بازیگر فیلم متری شش و نیم) را در نقش این فیلم با استقبال این جشنواره روبه‌رو شود. این فیلم ایران جهانی بعدی خود را در هفتادودومین جشنواره فیلم سیدنی خواهد داشت. در جشنواره فیلم سیدنی که در خانه ابرای سیدنی برگزار می‌شود، قرار است ۱۵ فیلم مستقیم از جشنواره کن نشان داده شوند که «یک تصادف ساده» نیز یکی از ۲۰۷ آثار این جشنواره است. اطلاعات زیادی درباره فیلم جعفر پناهی منتشر نشده است.

همچنین «زن و بچه» ساخته جدید سعید روستایی با مدت‌زمان ۱۳۱ دقیقه در نخستین نمایش جهانی خود در تاریخ ۲۳ می (دوم خرداد) و از ساعت ۱۵:۳۰ در سالن اصلی گردن لومیر جشنواره کن به نمایش گذاشته

می‌شوند و دومین نمایش این فیلم نیز روز ۲۴ می (سوم خرداد) در ساعت ۱۲ ظهر برنامه‌ریزی شده است.

«زن و بچه» که یکی از ۲۲ فیلم رقابت‌کننده در بخش مسابقه اصلی جشنواره کن است، به عنوان یک درام خانوادگی معاصر با موضوع انتقام و بخشش توصیف شده است، بریزا ایزدیار (بازیگر فیلم متری شش و نیم) را در نقش این فیلم با استقبال این جشنواره روبه‌رو شود. این فیلم ایران جهانی بعدی خود را در هفتادودومین جشنواره فیلم سیدنی خواهد داشت. در جشنواره فیلم سیدنی که در خانه ابرای سیدنی برگزار می‌شود، قرار است ۱۵ فیلم مستقیم از جشنواره کن نشان داده شوند که «یک تصادف ساده» نیز یکی از ۲۰۷ آثار این جشنواره است. اطلاعات زیادی درباره فیلم جعفر پناهی منتشر نشده است.

این دوره جشنواره بین‌المللی فیلم کن از ۲۳ اردیبهشت تا سوم خرداد برگزار می‌شود و بازیگر شناخته‌شده فرانسوی، ژولیت بینوش، به عنوان رئیس هیئت داوران بخش رقابتی اصلی این جشنواره انتخاب شده است. رسانه‌های

می‌شوند و دومین نمایش این فیلم نیز روز ۲۴ می (سوم خرداد) در ساعت ۱۲ ظهر برنامه‌ریزی شده است.

همچنین «زن و بچه» ساخته جدید سعید روستایی با مدت‌زمان ۱۳۱ دقیقه در نخستین نمایش جهانی خود در تاریخ ۲۳ می (دوم خرداد) و از ساعت ۱۵:۳۰ در سالن اصلی گردن لومیر جشنواره کن به نمایش گذاشته

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

پیشنهادخوانی

رضا کیانیان: در کشور ما تریبون‌ها یک‌طرفه‌است

این روزها در نمایشگاه کتاب، نشست‌هایی با عنوان «رابطه متقابل کتاب و سینما» با مدیریت مهرداد دانش، منتقد شناخته‌شده سینما، برگزار می‌شود. در این نشست‌ها، تاکنون افراد شناخته‌شده‌ای همچون احمدرضا معتمدی و رضا کیانیان حضور داشته‌اند و درباره تلفیق فلسفه سینما و کتاب سخنان ارزشمندی مطرح شده است. این نشست‌ها هر روز در سرای هنرگان در طبقه دوم شبستان برگزار می‌شود.

رضا کیانیان در نشستی که داشت، درباره تجربیات خود نکات متفاوتی را بیان کرد. وقتی از او پرسیده شد چرا دیگر نمی‌نویسد، یکی از دلایلش را نقدنشدن آثارش دانست. به گزارش ایرنا، او گفت: «کتاب‌هایی که می‌نوشتم پرفروش بود و حتی در دانشگاه‌ها به آنها ارجاع داده می‌شد، اما نقدی درباره این کتاب‌ها نوشته نمی‌شد و هرگز استادی از من دعوت نکرد در مورد کتاب‌هایم با دانشجویها حرف بزنم. حتی منتقدان نیز نقدی درباره کتاب‌های من ننوشتند و گویا من اصلاً حرفی نزده‌ام. دلیل دیگر این است که جامعه هر روز متفاوت‌تر و گاهی افسرده‌تر می‌شود و چند سالی‌ننوشتم، اما از سال گذشته به خودم نعیب زدم و با نوشتن مقالاتی دوباره شروع کردم. ما کشور مونولوگی هستیم و کمتر وارد دیالوگ می‌شویم. تریبون‌ها یک‌طرفه است و فقط باید گوش داد و جایی نیست که انگیزه‌ای برای سؤال‌کردن به ما بدهد؛ زیرا به طور کلی تفکر سنتی با سؤال‌کردن هماهنگ نیست.»

او به دوقطبی‌گری در جامعه امروز ایران اشاره کرد و گفت: «ما هر چیزی را یا سیاه یا سفید می‌بینیم و خاکستری اصلاً نداریم. این موضوع در برخی برهه‌های زمانی بیشتر می‌شود و به طور کلی دنبال تحلیل مسائل و پرداختن جزئی‌تر به آنها نیستیم». کیانیان تأکید کرد: «تا وقتی هر مسئله‌ای را به جزئیات تبدیل نکرده و درباره آن استدلال نکنیم، مسئله برای ما حل نمی‌شود و در آن مورد پیشرفت نمی‌کنیم، ما هستیم که با تفکر و اندیشه خود، مفهومی را تولید می‌کنیم».

۶۶ سالگی خشم و هیاهو

سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تا ۲۷ اردیبهشت با شعار «بخوانیم برای ایران» در فضای مسقف نزدیک به ۷۵ هزار مترمربع برگزار می‌شود. بخش کودک و نوجوان نیز در زیرزمین شبستان شرقی با فضایی بالغ بر ۲۰ هزار مترمربع برپا خواهد شد. در هر گوشه نمایشگاه نشستی برپاست و اهالی فرهنگ و هنر در حال گفت‌وگو با علاقه‌مندان هستند.

امروز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت ساعت ۱۳ نیز یک نشست درباره ۶۶سالگی خشم و هیاهو برگزار می‌شود. این کتاب که سال‌ها پیش با ترجمه بهمن شعله‌ور در انتشارات فرانکلین (علمی و فرهنگی) منتشر شده است، همچنان جزء آثاری است که مورد توجه خوانندگان است. قرار است به مناسبت این همه سال حضور و زنده‌بودن کتاب، نشستی با حضور اسدالله امربی و سالار خوشخو با میزبانی مسعود بربر برگزار شود. این نشست در شبستان اصلی، راهروی شماره ۷ برگزار می‌شود.

دورهمی پیش‌کسوتان

«بهارانه» عنوان برنامه دورهمی و دیدار و گفت‌وگوی صمیمانه اهالی علوم سیاسی است که سه‌شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ ساعت ۱۷ در سالن فردوسی برگزار می‌شود. این نشست همراه با اجرای موسیقی و نقل خاطرات است و با همکاری چند نهاد برگزار می‌شود. ورود برای عموم، آزاد و رایگان است.

یادداشت

حفظ نام خلیج فارس

رحمت‌الله دریجانی: روزهای گذشته،

زهمزه‌ای نکران‌کننده در فضای سیاسی و رسانه‌ای پیچید: احتمال استفاده دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، از عنوانی جعلی به‌جای «خلیج فارس» در سفر قریب‌الوقوعش به کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس. این شایعه که ابتدا از سوی آسوشیتدپرس و به نقل از منابع ناشناس مطرح شد، واکنش‌های تندی در ایران به دنبال داشت. خلیج فارس، نامی که قرن‌هاست در متون تاریخی، نقشه‌های باستانی و اسناد بین‌المللی جاودانه شده، حالا در معرض یک تحریف سیاسی قرار گرفته است. این نوشتار تلاش می‌کند با نگاهی به ریشه‌های این ماجرا و پیامدهایش، راهکاری عملی برای حفاظت از این نام تاریخی پیشنهاد دهد.

خلیج فارس، میراثی فراتر از جغرافیا: کافی است نگاهی به نقشه‌های بطلمیموس،

نوشته‌های هردوت یا اسناد دوران اسلامی بیندازیم تا ببینیم خلیج فارس از دیرباز با همین نام شناخته شده است. این نام نه‌تنها در سازمان ملل و سازمان بین‌المللی هیدروگرافی به رسمیت شناخته شده، بلکه بخشی از هویت فرهنگی و تاریخی ایران و منطقه است. از دهه ۱۹۶۰، برخی کشورهای عربی با انگیزه‌های سیاسی و حمایت قدرت‌های غربی کوشیده‌اند نامی جعلی را رواج دهند. حالا شایعه اقدام احتمالی ترامپ که به نظر می‌رسد با هدف جلب حمایت مالی و سیاسی کشورهای عربی مطرح شده، این مناقشه قدیمی را دوباره به صدر اخبار آورده است.

پیامدهای یک تصمیم نسنجیده: اگر این شایعه رنگ واقعیت بگیرد، پیامدهای آن فقط به یک تغییر لفظی محدود نخواهد شد. در ایران، این اقدام به مثابه توهین به هویت ملی تلقی شده و خشم عمومی را برانگیخته است. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه، آن را «خصلانه» خوانده و موجی از انتقادات در شبکه‌های اجتماعی شکل گرفته است. در سطح منطقه‌ای، این تصمیم می‌تواند شکاف میان ایران و کشورهای عربی را عمیق‌تر کند و تنش‌ها را در خلیج فارس افزایش دهد. از منظر دیپلماتیک، چنین اقدامی ممکن است هرگونه روزه برای گفت‌وگو میان تهران و واشنگتن را از بین ببرد، به‌ویژه در شرایطی که منطقه بیش از هر زمان به ثبات نیاز دارد.

راهکار: ائتلافی جهانی برای پاسداشت خلیج فارس: برای مقابله با این تهدید، ایران نباید به واکنش‌های احساسی یا اقدامات مقطعی بسنده کند. آنچه نیاز است، یک استراتژی هوشمند و بلندمدت است که ریشه در دیپلماسی فعال و همکاری بین‌المللی داشته باشد. پیشنهاد این نوشتار، تشکیل یک ائتلاف جهانی برای پاسداشت میراث خلیج فارس است؛ ائتلافی که با محوریت ایران و همراهی کشورهای بی‌طرف، نهادهای فرهنگی و سازمان‌های بین‌المللی شکل بگیرد. این راهکار در چند گام عملیاتی قابل اجراست: اول، وزارت امور خارجه باید کارگروهی ویژه تشکیل دهد تا با سازمان‌هایی مثل یونسکو و سازمان ملل رایزنی کند. هدف، تصویب قطع‌نامه‌ای برای بازتأکید بر نام رسمی «خلیج فارس» با استناد به اسناد تاریخی است. دوم، گفت‌وگو با کشورهایی مانند هند، چین یا حتی ژاپن که روابط متوازی با ایران و کشورهای عربی دارند، می‌تواند حمایت بین‌المللی را تقویت کند. این کشورها می‌توانند به عنوان میزبانی‌های بی‌طرف عمل کنند. سوم، راهاندازی یک کمپین فرهنگی با عنوان «خلیج فارس، کتیبه بشری» ضروری است. این کمپین می‌تواند با همکاری دانشگاه‌ها و موزه‌های معتبر جهانی، مستندهای تاریخی و نمایشگاه‌هایی از نقشه‌های قدیمی برگزار کند تا آگاهی عمومی را بالا ببرد. چهارم، پیگیری حقوقی در مجامع بین‌المللی، مانند دیوان بین‌المللی دادگستری، می‌تواند هزینه سیاسی تحریف نام خلیج فارس را برای آمریکا بالا ببرد. در نهایت، استفاده از ظرفیت ایران‌ان خارج از کشور و شبکه‌های اجتماعی برای ترویج نام خلیج فارس، از جمله با هشتک‌هایی مثل «#خلیج_فارس_همیشه‌گی»، می‌تواند فشار افکار عمومی را افزایش دهد.

سخن پایانی: خلیج فارس چیزی بیش از یک نام است؛ بخشی از حافظه تاریخی و هویت جمعی ماست. شایعه اقدام احتمالی ترامپ، هرچند هنوز تأیید نشده، هشداری است برای اینکه ایران با هوشمندی و ابتکار عمل، از این نام دفاع کند. ائتلاف جهانی برای پاسداشت خلیج فارس می‌تواند این تهدید را به فرصتی برای نمایش قدرت فرهنگی و دیپلماتیک ایران تبدیل کند. حالا وقت آن است که با تکیه بر تاریخ و تمدن‌مان، جهانیان را به یاد آوریم که خلیج فارس، همیشه خلیج فارس خواهد ماند.

جهان شروع به نوشتن درباره آثار امسال و پیش‌بینی درباره اهمیت آنها کرده‌اند و فهرست‌های متعدد ۲۰ فیلم مهم، ۲۲ فیلمی که باید انتظارشان را کشید و ۱۳ فیلم پُرسروصدا، در عناون خبری به چشم می‌خورد. با این حال در بیشتر این فهرست‌ها خبری از آثار ایرانی نیست. اما از آثار تازه کارگردانان بزرگ تا اولین تجربه‌های کارگردانی اسکارلت جوهانسون، کریستن استوارت و دیگر چهره‌ها در این فهرست‌ها قرار دارد. از این نکته نمی‌توان گذشت که جشنواره فیلم کن همواره جایگاه نمایش بهترین آثار سینمایی جهان بوده است. در سال‌های اخیر، برخی از برندگان نخل طلا به موفقیت‌های چشمگیری در علاقه‌مندی (جاناتان گلرزه) که برای نخستین بار در کن نمایش داده شدند، فصل جوایز دست یافته‌اند، آثاری مانند انگل ساخته بونگ جون-هو و آنورا ساخته شانیک بیکر که بعدها جایزه اسکار بهترین فیلم را نیز به دست آوردند. افزون بر آن، فیلم‌هایی چون آتاتومی کی سقوط (جاستین تریه)، منطقه ۴۴مندی (جاناتان گلرزه) که برای نخستین بار در کن نمایش داده شدند، تحسین جهانی را برانگیختند. جشنواره امسال یک ویژگی دیگر هم دارد و برای دومین سال متوالی یک زن ریاست جشنواره را بر عهده دارد.

۶۸ یوزپلنگ

شینا انصاری، رئیس سازمان محیط زیست، در یادداشتی از مرگ ۶۸ قلاذه یوزپلنگ آسیایی از سال ۱۳۸۰ تاکنون خبر داد. او با اشاره به اینکه ۸۵ درصد این مرگ‌ها ناشی از عوامل انسانی بوده، نوشت: «یعنی بیشتر از طبیعت، ما عامل خطر شده‌ایم». انصاری عنوان کرد: «در سال‌های اخیر اقدامات ارزشمندی انجام شده؛ از بازسازی پاسک‌گاه‌های محیط‌بانی و احیای منابع آبی تا نصب تابلوهای هشداردهنده و محدودیت سرعت تردد در جاده شاهرود به سبزوار». دیروز هم روابط‌عمومی محیط زیست سمنان از مشاهده و تصویربرداری از دو قلاذه یوزپلنگ آسیایی در منطقه یوزکمان خبر داد.

یک دانش‌آموز

مهسا اصغری، دانش‌آموز مصدوم در حادثه آتش‌سوزی سرویس مدرسه ارومیه، ساعاتی پیش بر اثر شدت جراحات درگذشت. روز نهم اردیبهشت و در جریان حادثه آتش‌سوزی خودروی ونّ سرویس مدرسه، ۹۰ نفر از دانش‌آموزان دچار سوختگی شدند که حال عمومی بقیه دانش‌آموزان مساعد بوده و دوران نقاهت خود را در منزل سپری می‌کردند، اما متأسفانه «مهسا اصغری» به دلیل شدت جراحات در بیمارستان بستری بود. تصادف و آسیب‌دیدن دانش‌آموزان در چند ماه گذشته بسیاری از خانواده‌ها را داغدار کرده است.

۱۰میلیارد تومان

آزاده نظربلند، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور گفت: «امسال در همکاری با بانک حامی نمایشگاه توانستیم ۱۰ میلیارد تومان بودجه خرید کتاب تأمین کنیم. این مبلغ میان کتابخانه‌های مناطق محروم کشور توزیع می‌شود؛ به همین دلیل فهرستی از منابع مورد نیاز و کتاب‌های ارزشمند را در اختیار کتاب‌داران در کتابخانه‌های مناطق محروم کشور قرار دادیم و آنها با توجه به نیاز مخاطبان و نیاز مردم می‌توانند کتاب‌ها را از بخش مجازی نمایشگاه تهیه کنند. کتاب وقتی در کتابخانه قرار بگیرد، موجب گردش اقتصادی در صنعت نشر می‌شود».

نشر می‌شود».